

ἀγκιναράγκυλο τό, Ἴων. (Κρήν.)

Ἴσως ἐκ τῶν οὖσ. ἀγκινάρα καὶ ἀγκύλι.

Εἶδος θάμνου ἰσομεγέθους πρὸς ἄνθρωπον, μὲ ἄνθος ὁμοιον πρὸς τὸ τῆς μήκωνος, τὸ ὅποιον χρησιμεύει ὡς καπνὸς (ἴσως πρόκειται περὶ τοῦ φυτοῦ *μπελλαγιόννας*, τῆς ὁποίας τὰ φύλλα καπνίζονται ὑπὸ τῶν ἀσθματικῶν).

[**]

ἀγκιναρῆς ἡ, Κίμωλ. Μῆλ. ἀγκιναρῆς Σάμ. κ. ἀ. ἀτζιναρέα Αἴγιν. Μέγαρ. κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. ἀγκινάρα. Ὁ μεταπλασμός κατὰ τὰ εἰς -ῆς ὄν. φυτῶν.

Τὸ φυτὸν κινάρα κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἐδώδιμον ἄνθος κινάρα ἐνθ' ἄν.: "Ὁλο ἀγκιναρῆς εἶναι γύρου γύρου τοῦ χωραφιοῦ Κίμωλ.

ἀγκινάρι τό, (Ι) ἀμάρτ. ἀγκινάρι Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. ἀγκινάρα.

Τὸ φυτὸν ἀγκινάρα, ὁ ἰδ.

ἀγκινάρι τό, (ΙΙ) Ἰκαρ. Κάλυμν. Κάρπ. Κῶς Λέρ. Νίσυρ. Σίκιν. ἀγκινάρι Κρήτ. (Βιάνν.) Κύθν. Σύμ. ἀγκινάρι Ἄνδρ. (Κόρθ. κ. ἀ.) ἀγκινάρι Κάλυμν. Κάρπ. (Ἑλυμπ.) Κῶς Λέρ. Πελοπν. (Οἶν.) ἀγκινάρι Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀντζινάρι Κάρπ. Μεγίστ. ἀτζινάρι Κύθν. ἀντζινάρι Κάλυμν. Κῶς.

Ἐκ τοῦ οὖσ. ἀγκίνι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άρι.

1) Ἀρπάγη, δι' ἧς ἀνασύρουν ἐκ τῶν φρεάτων τὰ εἰς αὐτὰ πίπτοντα ἀντλητήρια ἢ ἄλλα τινὰ Κύθν. Σίκιν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄγγριφας. β) Ἀρπάγη χρησιμοποιουμένη πρὸς ἄγραν πολυπόδων Ἰκαρ. 2) Ἀγκύλη ράβδος α) τῶν ποιμένων πρὸς σύλληψιν τῶν βοσκημάτων Λέρ. κ. ἀ.: Ἄσμ.

Σαρανταένα σκάλεθρα καὶ ἓνα ἀγκινάρι

ἐπιάσανε τὴν πεθερὰ τὴν ἑκαμαν κουβάρι

Λέρ. β) Πρὸς καθέλκυσιν τῶν ἀπροσίτων κλάδων ὁπωροφόρων δένδρων Νίσυρ.: Ἄσμ.

Πῆρα καὶ τ' ἀγκινάρι μου γιὰ νὰ πορολογήσω

Συνών. ἀγκούλα, ἀγκυρίδα. γ) Καθόλου, βακτηρία Νίσυρ.: Ὁ μ-μου τ' ἀγκινάρι μου νὰ πααίν-νω (ῶ = δῶσε). Συνών. μπάστούνι. 3) Ὁ κατὰ τὴν κορυφὴν τῆς ἀτράκτου κεκαμμένος μετάλλινος ὀβελίσκος Κάρπ. Κρήτ. (Βιάνν.) Κύθν. Κῶς Πελοπν. (Οἶν.) Ρόδ.: Ἀγκινάρι τοῦ ἀδραχθιοῦ Κρήτ. Συνών. ἀγκίδι 4, ἀγκιναρίστρα, ἄγκινας 2, ἀγκίνι 1. β) Ἡ ἀντὶ ὀβελίσκου κοχλιοειδὴς γλυφὴ τῆς ἀτράκτου Σύμ. 4) Ἀκίς, ἄκανθα Κρήτ.

5) Τριγωνικὴ ἀποκοπὴ ὠτίου αἰγῶν ἢ προβάτων πρὸς ἀναγνώρισιν Ἄνδρ. (Κόρθ. κ. ἀ.)

ἀγκιναρίδι τό, ἀμάρτ. ἀγκιναρίδι Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. ἀγκινάρα.

Εἶδος φυτοῦ.

ἀγκιναρίστρα ἡ, ἀμάρτ. ἀγκιναρίστρα Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. ἀγκινάρι.

Ὁ κατὰ τὴν κορυφὴν τῆς ἀτράκτου κεκαμμένος μετάλλινος ὀβελίσκος. Συνών. ἀγκίδι 4, ἀγκινάρι 3, ἄγκινας 2, ἀγκίνι 1.

ἀγκιναρίτσα ἡ, ἀμάρτ. ἀγκιναρίτσα Πελοπν. (Οἶν.)

Ὑποκορ. τοῦ οὖσ. ἀγκινάρα.

Εἶδος λαχάνου.

ἀγκιναρογάμπουννο τό, Σίκιν.

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀγκινάρα καὶ γαμπούνι.

Ὁ καυλὸς τῆς κινάρας.

ἀγκιναρόγουλα ἡ, Χίος.

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀγκινάρα καὶ γούλα.

Τὸ γουλί, δηλ. ὁ συνεστὼς ἐδώδιμος βλαστὸς τῆς κινάρας, ὁ ἀνθοφόρος βλαστὸς.

ἀγκιναροκεφαλὴ ἡ, ἄγν. τόπ.

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀγκινάρα καὶ κεφαλὴ.

Ἡ κεφαλὴ, τὸ ἐδώδιμον ἄνθος τῆς κινάρας.

ἀγκιναρόκηπος ὁ, ἀμάρτ. ἀγκιναρόκηπος πολλαχ.

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀγκινάρα καὶ κῆπος.

Κῆπος, ἐν ᾧ καλλιεργεῖται ἀποκλειστικῶς ἡ κινάρα. Πβ. ἀγκιναρότοπος.

ἀγκιναροκούκκια τά, κοιν.

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀγκινάρες καὶ κουκκιά. Διὰ τὴν σύνθεσιν πβ. ἀμπελοχώραφα κττ.

Κινάραι καὶ κύαμοι εἴτε ὡς φαγητὸν εἴτε ἐν φυσικῇ καταστάσει.

ἀγκιναρόκωλος ὁ, Παξ.

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀγκινάρα καὶ κῶλος.

Ὁ μίσχος τῆς κινάρας (τοῦ ἄνθους), ἄλλως κῶλος ἀπ' ἀγκινάρα: Τοῦ ἔδωκαν νὰ φάῃ ἕναν ἀγκιναρόκωλο (λέγεται σκωπτικῶς).

ἀγκιναρότοπος ὁ, ἀμάρτ. ἀγκιναρότοπος πολλαχ.

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀγκινάρα καὶ τόπος.

Τόπος, ὅπου εὐδοκιμοῦν ἢ καλλιεργοῦνται αἱ κινάραι.

Πβ. ἀγκιναρόκηπος.

ἀγκιναρόφυλλο τό, κοιν. ἀγκιναρόφ'λλο Παξ.

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀγκινάρα καὶ φύλλο.

Φύλλον τῆς κινάρας ἢ πέταλον τοῦ ἄνθους αὐτῆς: Ἄσμ.

Ἀγκιναρόφυλλ' ἔφαα κ' ἐτάγγυν' ὁ λαιμός μου Τῆλ.

ἀγκιναρόχορτο τό, Θράκ. ἀγκιναρόχορτο Θήρ.

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀγκινάρα καὶ χόρτο.

1) Φυτὸν ἐτήσιον, ἐνιαχοῦ λαχανευόμενον, μήκων ἡ νόθος (*paraver hybridum*) Θήρ. Πβ. ἀγριοπαπαρούνα. 2) Εἶδος ἀγρίου λαχάνου ἔχοντος ὁσμὴν καὶ γεῦσιν κινάρας Θράκ.

ἄγκινας ὁ, ὄντινα Τσακων. ἄγκινας Κάρπ. (Ἑλυμπ.) Ἰκαρ. ἄντινας Κάρπ. ἔγκινας Ἰκαρ. Σίφν.

Τὸ μεσν. οὖσ. ὄγκινος. Διὰ τὸ ἄγκινας πβ. τὸ ἄγκινος παρὰ HPernot, Descente aux Enfers 17.

1) Ὁγκινος, ἀρπάγη Τσακων. : Τὸ κρέε ἐκρεμάκα τὸν γκιτζίνα (τὸ κρέας ἐκρέμασα εἰς τὸν ἄ.) Συνών. *τσεγκέλι*.

2) Ὁ κατὰ τὴν κορυφὴν τῆς ἀτράκτου κεκαμμένος μετάλλινος ὀβελίσκος Ἰκαρ. Κάμπ. Συνών. *ἀγκινάρι*, *ἀγκιναρίστρα*, *ἀγκίνι* 1. 3) Ράβδος κεκαμμένη κατὰ τὸ ἕτερον ἄκρον πρὸς σύλληψιν τῶν προβάτων ὑπὸ τῶν ποιμένων ἢ ράβδος εὐθεία, ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῆς ὁποίας εἶναι προσηρτημένοι ἀγκιστρον κατάλληλον πρὸς σύλληψιν τῶν προβάτων Ἰκαρ.

Πβ. *ἀγκινάρι*.

ἀγκινέλλι τό, Νάξ. *ἀγινέλλι* Θήρ. *γαγινέλλι* Θήρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀγκίνι* καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -έλλι. Ο τύπ. *γαγινέλλι* κατὰ σύμφυρ. πρὸς τὸ γάντζος.

Ἀρπάγη, δι' ἧς ἀνασύρουν ἐκ τῶν φρεάτων τὰ εἰς αὐτὰ πίπτοντα ἀντλητήρια ἢ ἄλλα τινά: *Φέρ' τ' ἀγινέλλι νὰ πιάσουμε τὴ σίγλα* Θήρ. Πβ. *ἀγκινάρι* 1.

ἀγκίνι τό, Ἀθῆν. Εὐβ. (Λίμν.) Πελοπν. (Βούρβουρ. Καλάβρυτ. Τρίκκ. Φεν.) κ.ά. *ἀγίνι* Ἰθάκ. Κεφαλλ. Κρήτ. *ἀντζίτι* Πελοπν. (Βούρβουρ.) *ἀτζίνι* Μέγαρ. Πελοπν. (Οἶν. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀγκινας*.

1) Ὁ κατὰ τὴν κορυφὴν τῆς ἀτράκτου κεκαμμένος μετάλλινος ὀβελίσκος Ἀθῆν. Εὐβ. (Λίμν.) Πελοπν. (Βούρβουρ. Καλάβρυτ. Οἶν. Τρίκκ. Φεν.) κ.ά.: *Μὲ ἀσημένιο ἀδράχτι καὶ μὲ ἀσημένιο ἀγκίνι* (ἐπὶ δ. εἰς πιάσχοντα ὀφθαλμόν) Ἀθῆν. Συνών. *ἀγκίδι* 4, *ἀγκινάρι* 3, *ἀγκιναρίστρα*, *ἀγκινας* 2. 2) Ἀγκιστρον Ἰθάκ. Κεφαλλ.: *Τὸν ἐκρέμασε 'ς ἐν' ἀγίνι* Κεφαλλ. β) Πᾶν κεκαμμένον καὶ ἀγκιστροειδὲς Ἰθάκ. 3) Πᾶν αἰχμηρὸν καὶ ὀξύ Κεφαλλ.: *Τὸ ἀγίνι τοῦ ἀγιστριοῦ* (ἢ αἰχμῆ). *Τὰ ἀγίνια τοῦ προιονοῦ* (οἱ ὀδόντες τ. π.). *Ἔκοψε τὸ ξύλο καὶ τοῦ ἄφησε ἀγίνια* (δὲν τὸ ἴσωσε, δὲν τὸ ἐστρογγύλεψε). || Φρ. *Ἔχω ἀγίνια 'ς τὸ λαιμό μου* (αἰσθάνομαι νὰ μὲ κεντῇ ὁ λαιμός μου) Κεφαλλ. 4) Ἡ μεταλλίνη γραφίς Κεφαλλ. Συνών. *πέννα*.

ἀγκισοή ἡ, Τσακων.

Ἐκ τῆς προθ. *ἀντί* καὶ τοῦ οὐσ. *ἀλοή* = *ἀντιλοή* -*ἀγκισοή* κατὰ τοὺς φωνητ. νόμους τῆς Τσακων. διαλέκτου. Διὰ τὴν σημασίαν τῆς *ἀντί* πβ. *ἀντίδουλος* (= ἰσόδουλος), *δοῦλος*. Κατὰ τὸν Γ' Ἀναγνωστόπ. ἐν Byzant. Zeitschr. 25 (1925) 370 ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀντιλογή*.

Τὸ πικρὸν τὴν γεῦσιν, ἐπὶ παντὸς ἐδέσματος ἢ ποτοῦ λίαν πικροῦ: *Ἐγκι τὸ γιαιτικό ἐν ἀγκισοή* (αὐτὸ τὸ ἱατρικὸν εἶναι πικρὸν). Πβ. *ἀλοή*, *χολή*.

ἀγκισόρνο ἐπίρρ. Ζάκ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *a giorno*.

Τὸ εἶναι τινα ἐνήμερον, συνήθως μετὰ τῶν ρ. εἶμαι ἢ βάνω: *Εἶμαι ἀγκισόρνο* (εἶμαι ἐνήμερος). *Βάνω ἀγκισόρνο* (καθιστῶ ἐνήμερον).

ἀγκιστρας ὁ, Κάμπ. (Ἐλυμπ.) κ.ά. *ἀντζίστρας* Κάμπ.

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. *ἀγκίστρι*. Πβ. καὶ μεταγν. *ἀγκιστρος*.

Μέγα ἀγκιστρον.

ἀγκιστραῖος ἐπίθ. ἀμάρτ. *ἀγιστραῖος* Σύμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀγκίστρι* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -αῖος.

Μόνον πληθ. *ἀγκιστραῖα*, εἶδος ἀμυγδάλων, ἀγκιστροειδῶν δηλονότι κατὰ τὴν κορυφὴν τοῦ ἐνδοκαρπίου.

ἀγκιστρεᾶ ἡ, *ἀγκιστρεᾶ* Αἴγιν. *ἀγιστρεᾶ* Πελοπν. (Λεῦκτρ. Μάν.) *ἀτζιστρεᾶ* Μέγαρ. *ἀγιστρεᾶ* Δ.Κρήτ. *ἀγκιστρεᾶ* ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2, 232 καὶ 254 *ἀγιστρεᾶ* Πελοπν. (Ἀρεόπ. Λακεδ.) Σύμ. *ἀντζίστρα* Κάμπ. *ἀγκιδεᾶ* Πόντ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀγκίστρι* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -εᾶ. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2, 232 κέξ.

I 1) Ἡ πληγή, τὸ τραῦμα τὸ ἐκ τοῦ ἀγκίστρου προξενούμενον Αἴγιν. Δ.Κρήτ. Πόντ. 2) Ἡ βολή τοῦ ἀγκίστρου Πελοπν. (Ἀρεόπ. Λακεδ.): *Μὲ μὴ ἀγιστρεᾶ ἐπασα δὴν ψάρι* Λακεδ. *Κάθε ἀγιστρεᾶ βγάζω καὶ ψάρι* Ἀρεόπ. 3) Ἡ ἐφάπαξ διὰ τοῦ ἀγκίστρου λαμβανομένη λεία ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2, 254. 4) Ὁ τόπος, ὅπου τοποθετεῖται τὸ ἀγκιστρον μετὰ τοῦ δολώματος πρὸς ἄγρην πτηνῶν Πελοπν. (Λεῦκτρ.) II) Ἀγκιστρον Κρήτ.: *Πέταξα τὴν ἀγιστρεᾶ καὶ τὸ βγάλα τὸ ψάρι*.

ἀγκιστρερός ἐπίθ. ἀμάρτ. *ἀγκιστερός* Εὐβ. (Κάρυστ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀγκίστρι* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ερός. Ἐν τῷ τύπ. *ἀγκιστερός* ἡ τοῦ ρ ἀποβολὴ κατ' ἀνομ.

Ἀκανθωτὸς ὡς ἀπὸ ἀγκίστρων: Αἴνιγμ.

*Ὁξω εἴν' ἀγκιστερό | κί ἀπὸ μέσα γλιστερό
κί ἀπὸ μέσα 'π' τὸ μπουκκί | εἶναι μὴ μπουκκὰ καλὴ*
(τὸ κάστανον ὡς ἔχει ἐπὶ τοῦ δένδρου).

ἀγκιστρεύω Λεξ. Ἠπίτ. *ἀγκιδεύω* Πόντ. (Οἶν.)

Τὸ μεταγν. *ἀγκιστρεύω*.

1) Συλλαμβάνω δι' ἀγκίστρου, ἀλιεύω Πόντ. (Οἶν.): *Ἀγκιδεύει τὰ ψάρια*. 2) Μεταφ. δελεάζω, ἔλκω πρὸς ἑμαυτόν, ἐξαπατῶ Λεξ. Ἠπίτ.

ἀγκίστρης ὁ, Ἠπ. *γκίστρης* Ἠπ. *ἀντζίστρα* ἡ, Πόντ. (Ὁφ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀγκίστρι*. Ἡ μεταβολὴ τοῦ γένους κατὰ τὸ συνών. *ὁ γάντζος* κττ.

1) Ἀγκιστρον ἀλιευτικὸν Πόντ. (Ὁφ.): *Ἐπλάσε τ' ὀψάρι 'ς τὴν ἀντζίστρα* (ἐπλάσε = συνελήφθη). 2) Ἐργαλεῖον τῶν ραπτῶν, δι' οὗ κρατοῦν τὸ ραπτόμενον τεταμένον Ἠπ. Συνών. *ἀγκίστρι* 2.

ἀγκίστρι τό, κοιν. καὶ Πόντ. (Ἀμισ.) *ἀγκίστρ'* βόρ. ιδιώμ. *ἀγίστρι* σύνθηθ. *ἀγίδτι* Σαμοθρ. *ἀντζίστρι* Ἀνδρ. (Κόρθ.) Εὐβ. (Κύμ.) *Μεγίστ.* Τσακων. *ἀντζίστριν* Κύπρ. *ἀτζίστρι* Μέγαρ. *ἀτζίστρ'* Λέσβ. *ἀγκιδιν* Πόντ. (Οἶν.) *ἀγκίδι* Πόντ. (Οἶν. Ὁφ.) *ἀγκιδ'* Πόντ. (Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) *ἀγκίζ'* Πόντ. (Σάντ.)

Τὸ μεταγν. οὐσ. *ἀγκίστριον*.

I) Ἀγκιστρον. α) Ἀλιευτικὸν ἐνθ' ἀν.: *Ρίχνω τ' ἀγίστρι - ψαρεύω μὲ τ' ἀγίστρι - σηκώνω τ' ἀγίστρι* σύνθηθ. *Ἐπῆε 'ς τὰ ψάρια γὰ νὰ ψαρεύ' μὲ τ' ἀγκίδι* Ὁφ. *Κ' ἦρα τ' ἀγκίδι ν' ἀγκιδεύω* Οἶν. *Ἐκαρφώθεν τ' ὀψάρι 'ς σ' ἀγκιδ'* Τραπ. || Φρ. *Ταγίζω τ' ἀγκίστρι* (προσαρτῶ τὸ δόλωμα) Αἰτωλ. *Τομπῶ τ' ἀγκίστρι* (περιτρῶγω τὸ δόλωμα, ἐπὶ

